

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP	DATUM	BIJLAGEN
Raadsinformatiebrief Stand van zaken Uitvoering Maastrichtse Inclusie Agenda 2019- 2022	30 juni 2021 Verz.: 06-07-2021	--
BEHANDELD DOOR	TELEFOONNUMMER	ONZE REFERENTIE
JMC (Karin) Martens	043 350 3131	2021.19655
E-MAILADRES	FAXNUMMER	UW REFERENTIE
Karin.Martens@maastricht.nl	043 - 350 4141	--

Geachte raadsleden,

Graag wil ik u informeren over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de Lokale Inclusie agenda 2019-2022. Ik doe dit aan de hand van de speerpunten die in de Lokale Inclusie Agenda zijn opgenomen. Volledigheidshalve dient vermeld te worden dat door de beperkingen die de coronamaatregelen met zich meebrengen sommige activiteiten afwijkend van de planning konden worden uitgevoerd.

Deze raadsinformatiebrief gaat over 'Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in de praktijk'. Het doel van een breder gemeentelijk inclusiebeleid is een samenleving waarin iedereen optimaal mee kan doen op alle terreinen. Onafhankelijk van bijvoorbeeld leeftijd, gender, seksuele oriëntatie, herkomst of beperkingen. We informeren u in september over activiteiten en projecten in het kader van dit bredere inclusiebeleid.

VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in de praktijk

Op 27 november 2019 was de gemeente Maastricht, als een van de koplopers van het VNG project 'Iedereen doet mee', host van een regionale conferentie van de VNG. Tijdens deze conferentie hebben (ervaring)deskundigen en de gemeente Maastricht kennis gedeeld over de implementatie van een Lokale Inclusie Agenda. Regiogemeenten, belangenorganisaties en ambtenaren van de gemeente Maastricht waren hierbij aanwezig. In algemene zin kunnen we concluderen dat inclusie in toenemende mate bij beleid of uitvoering in beeld komt, denk onder andere aan de toegankelijkheid van milieuperrons, vastgoed ontwikkelprojecten, de noodzaak aan openbare toiletten in coronatijd, relatie met het Actieplan Fietsparkeren Maastricht 2020/2025.

Speerpunt 1 Vergroot toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen met een publieke functie

Aan de hand van het, in samenwerking met externe partners, ontwikkelde instrument Integrale Toegankelijkheid van Pand (ITP), werden de eerste tien gemeentelijke panden met een publieke

DATUM
30 juni 2021

functie aan een integrale screening onderworpen. Een intensieve klus die tot veel inzichten heeft geleid op het gebied van de toegankelijkheid van de betreffende panden.

Op basis van de prioritering, die door de gemeente, in overleg met Toegankelijk Maastricht werd aangebracht, worden de resultaten van de screening begin juli aan het college voorgelegd. Het betreft onder andere investeringen op het gebied van de toegankelijkheid in Mosae Forum, bijvoorbeeld aan de ingang Gubbelstraat de hoogte van de deurbel aanpassen, het aanbrengen van een automatische deuropener op de eerste verdieping. Verder betreft het voorstellen voor het aanbrengen van een ringleiding, aanwijzingsborden, verbeteren website of training van personeel. Verbeteren van gemeentelijke panden met een publieke functie betreft niet enkel investeringen op het gebied van verbouwingen. Het gaat onder andere ook over bejegening van inwoners met een beperking en aanpassingen op het gebied van dienstverlening. Bij Centre Ceramique of bij Maastricht Visitor Center kunnen diensten (rondleidingen, informatieverstrekking) toegankelijker worden gemaakt.

De beschrijving van het instrument Integrale Toegankelijkheid Pand (ITP) vindt u terug in bijlage 1 van de Maastrichtse Inclusie Agenda: <https://www.gemeentemaastricht.nl/sites/default/files/2019-07/maastrichtse-inclusie-agenda-3-7-2019.pdf>.

Speerpunt 2 Waarborg gelijke rechten in wonen

De corporaties zijn, conform de speerpunten uit de 'Woonvisie Maastricht 2018, Goed Stedelijk Wonen voor iedereen' meerjarig bezig met het vergroten van het aantal woningen die rollator-en/of rolstoelgeschikt is. De prestatieafspraken hieromtrent zijn sinds 11 december 2020 beschikbaar. Zie ook het dossier Wonen op de website van de gemeente Maastricht: [Wonen \(parlaeus.nl\)](http://wonen.parlaeus.nl).

Er wordt tussendoor geëvalueerd of het aantal beschikbare aangepaste woningen koers houdt met de te verwachten vergrijzing tegen het jaar 2030. Corporaties zijn vrij om complexen als 'seniorencomplex' te bestempelen. Er is wel consensus over dat er steeds meer gemengd gaat worden. Dat kan tussen jongere ouderen en oudere ouderen, maar ook tussen allerlei leeftijdsgroepen. Daar zijn geen specifieke afspraken over. Doordat zorg steeds beter ambulante geleverd kan worden (volledig pakket thuis), worden de fysieke eisen van de woning belangrijker dan het clusteren van woningen.

Verder heeft de gemeente Maastricht, in samenwerking met de Masters, een bijdrage geleverd aan de nieuwe inspiratiebundel 'Wonen is hoofdzaak' (in het kader van het VNG-project 'Iedereen doet mee'). In deze inspiratiebundel zijn voorbeelden opgenomen over hoe gemeenten kunnen werken aan goed wonen voor iedereen, in het bijzonder mensen met een beperking. Het eerste exemplaar werd op 7 oktober 2020 uitgereikt aan wethouder Krabbendam.

Speerpunt 3 Maak mensen economisch meer zelfredzaam

Uit het oogpunt van de Participatiewet hebben in 2020 geen andere zaken gespeeld voor mensen met een beperking, dan wat we gebruikelijk plegen te doen. Voor de inwoners die zijn aangewezen op beschut werk is het gehele palet aan re-integratieinstrumentarium beschikbaar om hen richting een betaalde baan te ondersteunen. Bij voorkeur gericht op een zo regulier mogelijke werkplek. En als dat (nog) niet kan binnen de beschermde omgeving van de eigen uitvoeringsorganisatie MTB;

DATUM
30 juni 2021

een werkomgeving waar mensen de ruimte en ondersteuning krijgen om hun talenten al werkend te ontdekken en ontwikkelen.

De gezamenlijke inzet van de samenwerkende uitvoeringspartners re-integratie Participatiewet (SZMH, Annex, MTB en Podium24) is er enerzijds op gericht inwoners te ondersteunen op hun weg naar werk. Alle inwoners, dus ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en/of een (arbeids)beperking. Anderzijds worden de werkgevers zeker niet uit het oog verloren. Ook voor hen is ondersteuning beschikbaar, onder meer gericht op maatschappelijk verantwoord ondernemen, zowel in eigen huis (bijv. in de vorm van jobcarving/-creation, inrichting leerwerkplekken of begeleiding van de doelgroep) als via één van de partners (bijv. in de vorm van detachering of afname van productie en diensten). Het is mooi om te zien dat dit in de praktijk tot succesvolle matches leidt alsook een voorzichtige toename van het aantal bedrijven dat op deze wijze een bijdrage wil leveren aan een inclusieve arbeidsmarkt.

In Maastricht heeft op 1 mei 2021 een centrum, waar mensen uit de hele provincie terecht kunnen voor advies en andere dienstverlening op het gebied van (het vinden van) werk, de deuren geopend. Het Werkcentrum Zuid-Limburg is een samenwerking van het UWV - Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen- en de gemeente Maastricht en maakt deel uit van een landelijke proef. Het is de bedoeling dat iedereen - werkgever, werknemer, ongeschoold of academisch gevormd - er antwoorden vindt op vragen over (de weg naar) werk. Kleinschaligheid en laagdrempeligheid is daarbij belangrijk; graag wil men er de bezoekers een 'huiskamergevoel' geven. Zij zullen er worden ontvangen en wegwijs gemaakt door een gastheer/vrouw. Door maatwerk en brede kennis over werk en scholing probeert het centrum zo werkzoekenden de arbeidsmarkt op te krijgen. Het Werkcentrum Zuid-Limburg is gehuisvest in een pand dichtbij station Maastricht (voormalige Euroscop).

In het kader van de uitvoering Participatiewet wordt geregeld overleg gevoerd met diverse stakeholders, waaronder ook belangengroepen van/voor mensen met een beperking. Te denken valt aan de Integrale Adviesraad Sociaal Domein (IASD), de Cliëntenraad Participatiewet Maastricht-Heuvelland (CPMH), FNV Lokaal Maastricht-Heuvelland, Stichting Samen Onbeperkt en de Stichting Belangen Gehandicapten (SBG) MTB.

Speerpunt 4 Zorg voor inclusief onderwijs

Onderwijs timmert aan de weg om passend onderwijs zoveel mogelijk te kunnen realiseren binnen het reguliere onderwijs. Er is in Maastricht Heuvelland veel dialoog over hoe kinderen met een beperking kunnen worden opgevangen in het reguliere onderwijs.

Zo zet Mosalira vanuit haar dienstencentrumexpertise in op de diverse schoollocaties voor de kinderen die dat nodig hebben. Hier valt ook de net genoemde Instapklas onder, maar ook initiatieven met Xonar en Radar om kinderen uit Kinderbehandelcentra (KBC) op te vangen in de reguliere setting van KernKindcentra in Maastricht. Er is vanuit Kindcentrum Manjefiek in Malberg zelfs een instapklas gestart, waarin kinderen vanuit een Medisch Kinderdagverblijf door Xonar begeleid worden in de reguliere schoolsetting. Zowel bij de planning en voorbereiding van de nieuwe Integrale Kindcentra, als bij de inhoudelijke ontwikkeling van de huidige Integrale Kindcentra zijn inclusie en toegankelijkheid een belangrijk uitgangspunt. Op alle scholen voor Voortgezet Onderwijs

DATUM
30 juni 2021

worden maatwerkvoorzieningen en schakelklassen ingericht om steeds meer kinderen vanuit het Praktijkonderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs te kunnen opvangen in de reguliere setting.

Speerpunt 5 Optimaliseer het vervoer

Er is vooral rond de heraanleg van de stationsbuurt, in overleg met ervaringsdeskundigen, aandacht geweest voor verbetering van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer. In het afgelopen voorjaar werden de geleidelijnen voor mensen met een visuele beperking bij het busstation in Maastricht aangebracht. Ook het bordes bij de ingang van het stationsgebouw van de NS werd toegankelijker gemaakt.

Er is auditieve informatie bij het busstation in Maastricht beschikbaar. De bushaltes worden stap voor stap verhoogd om de toegankelijkheid van het busvervoer te verbeteren.

Speerpunt 6 Ondersteun cliënten

Na een korte training van ervaringsdeskundigen kwam het testpanel, op verzoek van de gemeente, vier keer bij elkaar. Er werden gemeentelijke communicatiemiddelen (o.a. brief verlenging paspoort en de nieuwe gemeentelijke website) onder de loep genomen. In 2021 volgden nog een aantal sessies. Op basis van de ervaringen van het testpanel werd een handleiding voor de afdeling communicatie opgesteld en aan de gemeente aangeboden. Deze handleiding helpt de gemeente om de communicatie beter af te stemmen op alle inwoners. Ook werd de Lokale Inclusie Agenda 2019-2022 vertaald in een toegankelijke 'Taal voor allemaal' versie. Bij de realisatie van de nieuwe gemeentelijke website werd op een vergaande wijze rekening gehouden met de eisen op het gebied van de toegankelijkheid.

Speerpunt 7 Maak de openbare ruimte toegankelijker

De toegangsrouten op het voorplein van Lumière werd toegankelijk gemaakt. De steile toegang werd vervangen door een slingerweg die minder steil is. Met betrekking tot de toegangsrouten naar Centre Ceramique werd uitvoerig onderzocht of er mogelijkheden zijn voor een meer toegankelijke route. Na een brede afweging zijn we tot de conclusie gekomen dat de situatie niet verbeterd kan worden.

Op de Pietersberg heeft Natuurmonumenten (met middelen van de Postcode loterij) en met ondersteuning van de gemeente, het pand rondom het Fort Sint Pieter en het bijbehorende informatiepunt, toegankelijk gemaakt. Informatie van de VNG over toegankelijke speeltuinen werd gedeeld met de uitbaters van de speeltuinen in Maastricht. Klachten over bijv. de moeilijke toegang van een milieuperron voor een rolstoelgebruiker werden, samen met de inwoner en de betrokken ambtenaren, onder de loep genomen. Tevens werd ook de toegankelijkheid van de milieuperrons nader bekeken.

Het actieplan Fietsparkeren Maastricht 2020-2025 is een belangrijk instrument voor het toegankelijker en veiliger maken van Maastricht voor gebruikers van een rolstoel, scootmobiel, rollator of kinderwagen. Fietsen belemmeren namelijk vaak de doorgang. Een rolstoelgebruiker of iemand met een scootmobiel moet vanwege foutief geparkeerde fietsen het trottoir verlaten, de

DATUM
30 juni 2021

rijweg volgen en weer de stoep op. Zeker op plekken waar geen stoepverlaging aanwezig is, leidt dit tot grote problemen. Bewustwording, onder andere door middel van een communicatiecampagne is erg belangrijk, niet de vinger heffen maar mensen laten inzien wat foutparkeren voor overlast oplevert voor bijvoorbeeld mensen in een scootmobiel of rolstoel.

Speerpunt 8 Stimuleer sport en beweging

Het gratis beweegaanbod van Maastricht Sport is gericht op participatie van iedere Maastrichtenaar, jong of oude, met of zonder beperking, met extra aandacht voor senioren die ouder dan 70 zijn of voor mensen met een verstandelijke beperking.

Speerpunt 9 Investeer in een inclusieve buurt

Er zijn in het voorjaar 2021 twee pilots inclusieve buurt (na de corona-periode opnieuw) gestart, een in Amby en een in Wyck. Een inclusieve buurt is een buurt waarin inwoners met een beperking zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan activiteiten in de buurt. Tevens is het belangrijk dat, door meer contact en samenwerking, organisaties en bedrijven bewust worden van de drempels voor mensen met een beperking. Het is van belang dat de kennis en het bewustzijn over inclusie groeit en buurtbewoners zelf in staat worden gesteld om te werken aan een inclusieve buurt. Gezamenlijk kan er op verschillende gebieden worden gewerkt aan het verminderen of opheffen van die drempels.

Pilot Inclusieve buurt Amby

Voor Amby kan gezegd worden dat het buurtplatform al gedurende enkele jaren werkt aan het samenbrengen, het in kaart brengen en het verbinden van inwoners op velerlei manieren. Denk hierbij aan wijkgeboden voedselverstrekking en een wijkbibliotheek waar inwoners op reageren en naar een centraal, neutraal, punt komen waar tevens informatieverstrekking en hulp geboden wordt.

Het hoofddoel van de pilot in Amby is het vergroten van de toegankelijkheid en de participatie/het meedoen van mensen in de wijk Amby. De belemmeringen die mensen ervaren zijn zeer divers (een fysieke/mentale/psychisch/sociale) beperking of een andere culturele achtergrond). De bestaande inclusieve aanpak van het Buurtplatform Amby wordt versterkt: het aanbod van activiteiten voor mensen met een beperking (inclusief mensen die eenzaam zijn) wordt uitgebreid. Tevens is het project gericht op de bewustmaking en betrokkenheid van organisaties/inwoners van Amby bij (de zorg voor/contact met) mensen met een beperking. Er worden informatiebijeenkomsten over thema's als autisme/ADHD/dementie georganiseerd. Inwoners, vrijwilligersorganisaties, zorgorganisaties worden hierbij betrokken. Tevens worden er activiteiten georganiseerd waarbij leden van verenigingen in contact worden gebracht met mensen met een beperking of mensen die eenzaam zijn. Denk hierbij aan het verbinden van en meer samenwerken met organisaties als Talent, Ouderenzorg, bezoekers van 'het kratje'. Er wordt vaak een tegenprestatie gevraagd in de vorm van vrijwilligerswerk bij de dagbesteding, zoals kaarten, bloemschikken etc.

Pilot Inclusieve buurt Wyck

DATUM
30 juni 2021

De pilot inclusieve buurt Wyck brengt veel verschillende organisaties en inwoners samen met als doel het thema toegankelijkheid te bespreken: inventarisatie knelpunten, bedenken van gezamenlijke activiteiten voor inwoners met en zonder beperking. De pilot is onder andere gericht op het live en laagdrempelig matchen van vraag en aanbod op het gebied van informele zorg en ondersteuning. Het matchen gaat gemakkelijker als de inwoners elkaar leren kennen en vertrouwen.

De resultaten van beide pilots gaan we, ter inspiratie en lering, delen met de andere buurtnetwerkorganisaties.

Speerpunt 10 Zorg voor toegankelijke horeca, winkels en bedrijven

De pilot Toegankelijk Ondernemen heeft geleid tot verschillende gesprekken met ambassadeurs van de horeca en grotere en kleinere bedrijven in Maastricht. De insteek was om via de ambassadeurs te komen tot de juiste strategie voor de aanpak. Een van de projectdoelen is het delen van informatie en ervaringen. Een bijeenkomst met workshops over best practices is uitgesteld wegens corona. Op verzoek van de ambassadeurs heeft er een gesprek plaatsgevonden met de betrokken wethouder. Er werd nogmaals gewezen op enkele knelpunten in de stad, namelijk de kinderkopjes die voor veel bezoekers een hindernis vormen of het gebrek aan parkeerplekken op bepaalde plekken. Het voorstel van de ondernemers was om een straat in Wyck volledig en integraal te gaan screenen op toegankelijkheid, denk aan service, openbare orde, toegang, inrichting van horeca en winkels. Voor het uitwerken van dit idee wordt een stagiaire van een hogeschool gezocht. Er is een brochure met veel tips en voorbeelden over Toegankelijk Ondernemen in de maak. Ook wat dit onderwerp betreft hadden de ondernemers in de stad, door Corona, afgelopen jaar veelal andere punten van aandacht.

Hoogachtend,

Anita Bastiaans,
Wethouder Zorg, Welzijn, Gezondheid en Diversiteit